

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 19.03.2015 р. № 3791/8/14-15/10

Міністерство соціальної політики України розглянуло листи Професійної спілки працівників охорони здоров'я України від 23.01.2015 № 01-21, що надійшов на адресу Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, та від 29.01.2015 № 01-33, що надійшов на адресу Голови Верховної Ради України В. Б. Гройсмана, та в межах компетенції повідомляє.

Щодо зменшення в 2015 році грошового розриву між розміром базового посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС та мінімальною заробітною платою.

Мінсоцполітики підтримує необхідність підвищення заробітної плати працівників бюджетної сфери, в тому числі працівників охорони здоров'я, шляхом поетапного зменшення грошового розриву між розміром базового посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС та мінімальною заробітною платою з поступовим його наближенням до рівня законодавчо визначеної мінімальної заробітної плати.

Разом з тим, оскільки таке підвищення потребує значних коштів з бюджету, підхід до прийняття рішення про підвищення посадових окладів (тарифних ставок) цих працівників має бути виваженим та фінансово обґрунтованим, а також враховувати реальний стан розвитку економіки країни.

Враховуючи вкрай складну економічну ситуацію в країні та необхідність направлення значних коштів бюджету на посилення обороноздатності держави у зв'язку з проведенням антитерористичної операції на сході України, зменшення грошового розриву між розміром базового посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС та мінімальною заробітною платою в 2015 році, на нашу думку, є на сьогодні проблематичним.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» передбачено підвищення на законодавчому рівні з 1 грудня 2015 р. розміру мінімальної заробітної плати до 1378 гривень.

З урахуванням зазначеного та враховуючи підсумки виконання Державного бюджету України за I півріччя 2015 року Мінсоцполітики буде опрацьоване питання щодо підготовки відповідного проекту рішення Уряду про підвищення розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду ЄТС, на базі якого розраховуються посадові оклади (тарифні ставки) працівників бюджетної сфери за іншими тарифними розрядами ЄТС.

Щодо виключення із пункту 9 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік»:

— Закону України «Про індексацію грошових доходів населення»

Відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення» (з урахуванням змін, внесених Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII) проведення індексації грошових доходів населення здійснюється у межах фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів, бюджету Пенсійного фонду України та бюджетів інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування на відповідний рік.

Пунктом 9 Прикінцевих положень Закону України від 28.12.2014 № 80-VIII «Про Державний бюджет України на 2015 рік» визначено, що Кабінетом Міністрів України має бути затверджений особливий порядок проведення індексації грошових доходів населення у межах фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів, бюджету Пенсійного фонду України та бюджетів інших фондів загальнообов'язкового державного

соціального страхування на 2015 рік. На даний час проект такого порядку знаходиться на розгляді Кабінету Міністрів України.

— абзацу другого частини першої статті 26, статті 28 Закону України «Про зайнятість населення»

Народним депутатом України Міщенком С. Г. внесений до Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до окремих законів України» (щодо відновлення пільг на проїзд для молоді та фінансової підтримки молоді на селі)» (реєстр. № 1885 від 29.01.2015р.), який підтримується Мінсоцполітики.

Законопроектом пропонується повернути механізм про надання молодим працівникам одноразової адресної допомоги у десятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, за умови працевлаштування в селах і селищах та можливість отримання житла (стаття 28) до Закону України «Про зайнятість населення» (далі — Закон), який було виключено Законом України від 28.12.2014 № 76-VIII. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України».

Проте, слід зазначити, що здійснити оцінку ефективності такого механізму не було можливості, оскільки запровадження постанови Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 № 587 «Про затвердження Порядку надання одноразової адресної допомоги молодим працівникам, залученим до роботи в селах і селищах, та переліку професій (спеціальностей, напрямів підготовки), за якими надається така допомога» планувалося з 01.01.2014, але було перенесено у зв'язку з необхідністю оптимізації видатків державного бюджету на соціальний захист населення з урахуванням фінансових можливостей держави на 01.01.2015.

Одночасно повідомляємо, що законопроектом пропонується повернути фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України механізму виплати роботодавцю компенсації фактичних витрат у розмірі ста відсотків єдиного соціального внеску за працевлаштування молоді на перше робоче місце, визначеного статтею 26 Закону.

Заміна джерела фінансування вищезазначеного механізму з державного бюджету на кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на

випадок безробіття відповідно до вищезазначеного Закону не впливає на результат реалізації цього механізму та була викликана необхідністю економного та раціонального використання державних коштів для стабілізації фінансового стану держави.

— статті 44 Закону України, «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»

Статтею 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та статтею 250 Кодексу законів про працю України передбачене зобов'язання роботодавців відраховувати кошти первинним профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу в розмірах, передбачених колективним договором та угодами, але не менше ніж 0,3 відсотка фонд) оплати праці з віднесенням цих сум на валові витрати, а у бюджетній сфері — за рахунок виділення додаткових бюджетних асигнувань.

Враховуючи складну економічну ситуацію в державі пунктом 9 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік встановлено, що положення вищезазначених законодавчих актів застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Щодо внесення змін до законів України, пов'язаних з прийняттям Державного бюджету України на 2015 рік стосовно:

— оподаткування пенсій

Враховуючи економічну та фінансову ситуацію в країні Законом України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» внесено зміни до статті 164 Податкового кодексу України згідно з якими, суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримуваних з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, якщо їх розмір перевищує три розміри мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року підлягають оподаткуванню у частині такого перевищення.

Крім того, у Верховній Раді України зареєстрований проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо оподаткування суми пенсій або довічного грошового утримання, отримуваних з Пенсійного фонду чи бюджету)» (реєстр. № 2024 від 04.02.2015), внесений народним депутатом України Гуляєвим В. О. Зазначеним законопроектом пропонується змінити базу для нарахування податку з доходів фізичних осіб, до якої включено, зокрема, пенсії, якщо їх розмір перевищує чотири розміри мінімальної заробітної плати.

— осучаснення пенсій

Діючий на сьогодні механізм нарахування пенсій за Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачає, що розмір пенсії кожного пенсіонера визначається індивідуально в залежності від набутого ним страхового стажу та отримуваного заробітку, з якого сплачувалися страхові внески.

Одним із шляхів вирішення питання розриву у розмірах пенсій осіб, які зараз виходять на пенсію, та тих, яким пенсію призначено раніше, є осучаснення пенсій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2012 № 327 «Про підвищення рівня соціального захисту населення» з 01.05.2012 проведено осучаснення заробітної плати для обчислення пенсій тим, хто вийшов на пенсію до 2008 року, виходячи із середньомісячного заробітку у галузях економіки за 2007 рік.

Наступним кроком осучаснення пенсій стало прийняття 14.05.2013 Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії», яким удосконалено механізм щорічного перерахунку раніше призначених пенсій шляхом збільшення заробітної плати, з якої призначена (перерахована) пенсія, на коефіцієнт, який відповідає не менше 20 відсоткам зростання середньої заробітної плати порівняно з попереднім роком, але не менше росту інфляції.

Законом України «Про запобігання фінансової катастрофи та створення умов для економічного зростання в Україні» до стабілізації економічної ситуації в країні зупинено

дію цієї норми Закону.

Підвищення розмірів державних соціальних гарантій, в тому числі і мінімальних пенсій, а також надбавок та підвищень до пенсій, розмір яких залежить від прожиткового мінімуму, буде здійснено з 01.12.2015 відповідно до зростання прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, передбаченого Законом України. Про Державний бюджет України на 2015 рік. розмір якого становитиме 1074 гривні.

Щодо збереження права застрахованих осіб та членів їх сім «ї на отримання санаторно-курортного лікування, оздоровлення у спеціалізованих оздоровчих закладах, санаторіях-профілакторіях

Санаторно-курортне лікування, часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (далі — Фонд) здійснювалося до 01.01.2015 відповідно до Закону України. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням».

Починаючи з 01.01.2015 фінансування санаторно-курортного лікування, часткове фінансування санаторіїв-профілакторіїв за рахунок коштів Фонду, а в подальшому за рахунок коштів Фонду соціального страхування України (після завершення процедури його реєстрації) законодавством не передбачено. Зазначене обумовлене тим, що ці витрати є витратами нестрахового характеру, оскільки не пов'язані з наданням матеріального забезпечення та соціальних послуг у разі настання страхового випадку.

Враховуючи зазначене, фінансування санаторіїв-профілакторіїв може здійснюватися за рахунок коштів власників та інших джерел, передбачених законодавством.

Для забезпечення відновлення здоров'я застрахованих осіб за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» передбачене лікування застрахованих осіб у реабілітаційних відділеннях санаторно-курортних закладів після перенесених захворювань і травм за рахунок коштів Фонду соціального страхування України.

Крім того. Законом України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» передбачене оздоровлення дітей працюючих осіб за рахунок коштів підприємств, установ та організацій (відповідно до колективних договорів і угод), професійних спілок і фондів, добровільних внесків юридичних та фізичних осіб, інших джерел.

Щодо виключення норм стосовно казначейської форми обслуговування коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та зарахування коштів Фонду на єдиний централізований рахунок Фонду, відкритий в державній банківській установі

Частиною четвертою статті 4 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» визначено, що до коштів Фонду соціального страхування України застосовується казначейська форма обслуговування в порядку, передбаченому для обслуговування Державного бюджету України.

Слід зазначити, що казначейська форма обслуговування є одним із засобів державного нагляду щодо цільового використання коштів Фонду.

Щодо затвердження бюджету Фонду соціального страхування правлінням Фонду.

Частиною першою статті 7 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» визначено, що правління Фонду схвалює проект річного бюджету Фонду (постатейно за доходами і видатками, визначеними законом) та подає його в установленому порядку центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, для внесення на затвердження Кабінету Міністрів України.

Водночас, Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» встановлено, що бюджети фондів загальнообов'язкового державного пенсійного та соціального страхування за поданням

Кабінету Міністрів України затверджуються Верховною Радою України під час прийняття проекту закону про Державний бюджет України у другому читанні за рішенням Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

Слід зазначити, що внесені зміни відповідають Коаліційній угоді. Програмі діяльності Уряду та міжнародній практиці, згідно якої бюджети фондів соціального страхування затверджуються Парламентом. Така практика, зокрема існує в Німеччині, на моделі якої розбудовувалась система соціального страхування в Україні.

Перший заступник Міністра

В. Шевченко